

Országos Kórházi Főigazgatóság

„Korlátozott terjesztésű!”

Érvényességi idő:

az írásbeli vizsga befejezésének
időpontjáig

A minősítő neve: Dr. Páva Hanna

A minősítő beosztása: igazgató

JAVÍTÁSI – ÉRTÉKELÉSI ÚTMUTATÓ

Központi írásbeli vizsgatevékenység

54 720 02 Fogászati asszisztens

2021. június 16.

A vizsgafeladat időtartama: 120 perc

A vizsgafeladat értékelési súlyaránya: 30%

OKFŐ

T Á J É K O Z T A T Ó

az értékelő tanár részére

- A vizsgázó csak a kiosztott feladatlapon, illetve a vizsgaszervező által biztosított, a vizsgaszervező intézmény bélyegzőjével ellátott pótlapon dolgozhat.
- Tévedés esetén csak az egyértelmű javítás - a helytelen válasz áthúzása, a vizsgázó aláírásával és a dátummal ellátva - fogadható el.
- Az írásbeli vizsgatevékenység értékelése a központi javítási-értékelési útmutató alapján történik.
- Kérjük, hogy minden feladat esetén a maximálisan adható pontszám melletti négyzetbe írja be az elért pontszámot a javítást végző tanár!
- A csillaggal (*) jelölt kérdéseknél a javítási-értékelési útmutatótól eltérő, de tartalmában azonos/szakmailag megfelelő egyéb helyes megoldás is elfogadható a ponthatáron belül.
- A feladatlap szerkesztésénél Dr. Fábíán Pál – Dr. Magasi Péter Orvosi Helyesírási Szótár (Akadémia Kiadó, Országos Orvostudományi Információs Intézet és Könyvtár Budapest, 1992.) útmutatásait vettük figyelembe.
- Maximálisan adható pontszám: 100 pont
- Ponthatárok:

80 - 100 (%)	– jeles
60 - 79 (%)	– jó
50 - 59 (%)	– közepes
40 - 49 (%)	– elégséges
39 - 0 (%)	– elégtelen

Maximálisan adható
pontszám:

1.

5 pont

Írja be a táblázatba a hiányzó latin kifejezéseket!

magyar	latin
ekecsont	<i>vomer</i>
trombitás izom	<i>musculus buccinator</i>
állcsúcs	<i>protuberantia mentalis/mentum</i>
arcüreg	<i>sinus maxillaris</i>
állkapocs mögötti	<i>retromandibularis</i>

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

2.*

5 pont

Soroljon fel a digitális radiográfia előnyei közül ötöt!

- *nem szükséges a kemikáliák alkalmazása és a nagy mennyiségű folyó víz használata*
- *a képek elektronikusan bárhová továbbíthatók*
- *a kép utólagosan is módosítható, javítható*
- *a különböző vizsgáló módszerek képei egymással közvetlenül összehasonlíthatóak*
- *archiváláskor a kép minősége változatlan marad*
- *kisebb a röntgensugárzás, így csökken a sugárterhelés*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

3.*

7 pont

Ismertesse a fogeltávolítás ellenjavallatait! Írjon hetet!

- *akut infarctus myocardii utáni állapot*
- *véralvadási zavarok, vérzékenység fennállása*
- *vérképzőrendszeri betegség (leukémia) fennállása*
- *állcsontokat ért nagy dózisú sugárkezelést követő időszakban (kb. 2 év)*
- *rossz általános állapotban lévő beteg*
- *heveny fertőző betegség fennállása, amely szájtünetekkel is járhat*
- *fokozott fertőzési hajlamú beteg*
- *lokális szájgyulladás, pl.: gingivitis ulcerosa fennállása*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

4.

6 pont

Nevezze meg a WHO-beosztás (FDI-jelölés) szerinti jelölés alapján a következő fogakat!

13: *...jobb felső maradó szemfog...*

24: *...bal felső maradó első kisörlő...*

27: *...bal felső maradó második moláris...*

81: *...jobb alsó metsző tejfog...*

65: *...bal felső második tejörlő...*

55: *...jobb felső második tejörlő...*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

5.

4 pont

Húzza alá az alábbi felsorolásból a fogászati izolálással kapcsolatos helyes megállapításokat!

- A fogak izolálásának célja, hogy a tömőanyag jobban megtapadjon a kialakított üregben.
- A felső fogak izolálásánál a vattarollnit az áthajlási redőben, illetve a vestibulumban helyezzük el.
- A kofferdam izolálás megnöveli a kezelési időt.
- A sebészi maszk csak akkor véd hatásosan, ha a felső szélében lévő keskeny fémlemezt az arcunkhoz igazítjuk.
- Az exhaustor helyes használatával a lágyrészeket is eltarthatjuk.
- A parotisrollni közepén fémmerevítő szál található.
- A műanyag nyálszívó megfelelő fertőtlenítés és sterilizálás után újra felhasználható.
- A kofferdam izolálás előnye, hogy kisebb a félrenyelés és az aspiráció esélye.

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható! Több válasz aláhúzása esetén pontszám nem adható!)

6. 5 pont
Sorolja fel a konzerváló fogászatban alkalmazott kézi műszerek részeit és felhasználásuk szerinti csoportosításukat!

Kézi műszerek részei:

- *működő rész*
- *nyak*
- *nyél*

Felhasználás szerinti csoportosítás:

- *vizsgálóeszközök*
- *kezeléshez használatos eszközök*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

7. 7 pont
Írja le a nagyőrlőfogak latin megnevezését! Ismertesse azok jellemző tulajdonságait!

Latin megnevezés: *dentés molares*

Jellemzői: Írjon hatot!*

- *mindegyik kvadránsban 3-3 található*
- *a felső- és alsó nagyőrlők alakjukban különböznek egymástól*
- *az első nagyőrlő a legerősebb, a második gyengébb, a harmadik a bölcsességfog, ami általában csökevényes*
- *felső fogak esetében rágófelszínükön négy erős gumó van*
- *alsó fogak esetében rágófelszínükön öt erős gumó van*
- *a gumók között keresztbarázda húzódik*
- *gyökereikkel szilárdan rögzülnek a fogmederben (alveolus)*
- *a felső nagyőrlők háromgyökerűek (két vestibularis, egy palatinalis gyökér)*
- *az alsó nagyőrlők kétgyökerűek (egy medialis, egy distalis gyökér)*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

8.

8 pont

Hasonlítsa össze a tejfogakat a maradó fogakkal a megadott szempontok alapján! Töltse ki a táblázatot!

	tejfogak	maradó fogak
latin megnevezése	<i>dentés decidui</i>	<i>dentés permanentes</i>
száma összesen	20	32
száma egy-egy fogmedri nyúlványban	10	16
alakja egy-egy kvadránsban a középvonaltól (darabszámukkal együtt)	<ul style="list-style-type: none"> - 2 metszőfog - 1 szemfog - 2 nagyőrlő 	<ul style="list-style-type: none"> - 2 metszőfog - 1 szemfog - 2 kisőrlő - 3 nagyőrlő

(Helyes válaszokra szempontonként 1-1 pont adható!)

9.*

6 pont

Soroljon fel hatot a fogkrémek fő összetevői közül!

- *abrazív anyagok*
- *felületaktív anyagok*
- *oldószerek*
- *stabilizáló anyagok*
- *kötőanyagok*
- *ízesítők*
- *gyógyszerek, kémiai anyagok*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

10.*

4 pont

Ismertesse az alábbi - egyes fogakat érintő – eltérések lényegét!

Impactio: *A fog a tengelyállása, vagy egy már előtört fog, illetve egyéb rendellenesség (számfeletti fog, odontoma) miatt akadályba ütközik, ezért nem tud előtörni.*

Keresztharapás: *Egy fog (többnyire a felső metszőfog) záró harapásban az antagonista alsók mögé harap.*

(Helyes válaszonként 2-2 pont adható!)

11. **6 pont**
Csoportosítsa a fogak szerkezeti rendellenességeivel kapcsolatos megállapításokat a megadottak szerint! Írja a sorszámokat a megfelelő helyre!

1. hypoplasticus és hypomineralisatio típusai vannak
2. általában a tej- és a maradó fogazat is érintett
3. sárgás-barnás, áttetsző fogak jellemzik
4. a zománc generalizált rendellenessége
5. sárgásbarna puha zománc jellemzi
6. a letöredezett zománc a dentin gyors kopásához vezet

Amelogenesis imperfecta jellemzői: ...1., 4., 5....

Dentinogenesis imperfecta jellemzői: ...2., 3., 6....

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható! Egyéb megoldások esetén pontszám nem adható!)

12.* **5 pont**
Ismertesse a fogazati rendellenességek következtében kialakuló fogszuvasodás okait, valamint a szuvas tejfog korai eltávolításának következtében kialakuló fogazati rendellenességeket!

A fogazati rendellenességek következtében kialakuló fogszuvasodás okai:
Írjon kettőt!

- *nehéz a rendellenes helyzetű fogak tisztítása*
- *a fogazati rendellenességek kedveznek a plakkretenció kialakulásának*
- *egyes rendellenességek (pl. torlódás) elősegítik a caries kialakulását*

A szuvas tejfog korai eltávolításának következménye: Írjon hármat!

- *a fogív megrövidülése*
- *fogvándorlás*
- *a fogak dőlése*
- *a maradó fogak helyének beszűkülése*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

13.*

8 pont

Ismertesse a kivethető fogszabályozó készülékek használatának előnyeit! Írjon nyolcat!

- minden fogat bekapcsol az erőrendszerbe
- az erő nem állandóan hat és nem túlságosan nagy
- aktiválása és ellenőrzése kevés időt igényel
- könnyű tisztán tartani, a szájhigiéné nem akadályozott
- esztétikailag nem zavaró (főleg éjszaka, illetve otthon napközben viselik)
- sokféle eltérésre alkalmazhatók (mesiodistalis eltérésekre, fogív tágitására, mélyharapásnál harapásemelésre, egyes fogak eltéréseinek korrekciójára)
- nem hátráltatja más fogászati kezelések kivitelezését (konzerváló kezelés)
- viselésük kisebb fájdalommal jár, mint a fix készüléké
- olcsóbb, mint a fix készülék

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

14.

5 pont

Párosítsa az összetartozó fogalmakat és meghatározásokat! Írja a sorszámok mellé a helyes válasz betűjelét!

1. aszepszis
 2. fertőtlenítés
 3. infekciókontroll
 4. higiénés kézfertőtlenítés
 5. sterilizálás
- A. Olyan szabályok, eljárások alkalmazása, melyek megakadályozzák a fertőzések átvitelét.
 - B. A beteg szervezetétől minden mikroorganizmus távol tartása, vagyis csíramentes, csíraszegény környezet teremtése.
 - C. Csíramentesítés.
 - D. A kórokozók számának csökkentése azok elpusztításával, szaporodásuk gátlásával, vagy fertőzőképességük megszüntetésével.
 - E. Tranziens flóra elpusztítása.

1.—...B...., 2.—...D...., 3.—...A...., 4.—...E...., 5.—...C....

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

15.***7 pont**

Nevezze meg áramütéses baleset esetén az áramütés hatását befolyásoló tényezőket! Írjon hetet!

- *a feszültség nagysága*
- *az áramerősség*
- *az áram fajtája (váltó-, vagy egyenáram)*
- *az áram frekvenciája*
- *a behatás ideje*
- *az áram útja*
- *az emberi test ellenállása*
- *a ruházat anyaga*
- *a balesetet szenvedett egyén egészségi állapota*
- *egyéb hatások: gyógyszer, alkohol*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

16.**6 pont**

Húzza alá az alábbiak közül a vashiányos anémia jellegzetes tüneteit!

- sápadtság, halvány kötőhártya
- alacsony vércukorszint
- fáradékonyság, gyengeség
- vérzékenység
- kipirosodott arc bőr
- szédülés, kollapszushajlam
- orrdugulás, orrfolyás
- gyakori fejfájás
- láz, hidegrázás
- nehézlégzés
- száraz bőr, hajhullás
- köhögés

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható! Több válasz aláhúzása esetén pontszám nem adható!)

17.*

6 pont

Ismertesse a primer prevenció fogalmát, célját és tevékenységeit!

Fogalma: Elsődleges megelőzés. Az egészséget veszélyeztető kockázati tényezők elhárítására irányuló bármilyen tevékenység.

Célja: Betegségmegelőzés, a betegség kifejlődésének megakadályozása, a kiváltó tényezők és rizikófaktorok figyelemmel kísérése, csökkentése vagy felszámolása.

Tevékenységei: egészségnevelés, egészségügyi felvilágosítás, védőoltás.

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)